

Dionis Chrysosthomi oratio de lege

1 Ἐστὶ δὲ ὁ νόμος τῶ βιβλὸν μὲν ἡγεμών, τῶν πόλεων δὲ ἐπιστάτης κοινός, τῶν πραγμάτων κανὼν δίκαιος, πρὸς
ὃν ἔκαστον ἀπευθύνειν δεῖ. (1) αὐτῶ τρεῖς ὅντιν ἐμὴ ἡ σκευὴ καὶ πολεμικὴ μὲν
παρέχοντες. Ὡστερ δὲ τῶν πλεόντων (2) τῶ πρὸς μὴ ὁμαρτάνοντες, οὗτοι μάλιστα σώζονται καὶ τὰς λιμένας
εὐρίσκεισιν, οὕτως (3) καὶ (4) νόμον ζῶντες ἀσφαλέστατα πορεύονται διὰ τῶ βίῃ καὶ τῆς κατὰ γνώμης τῆς δεούσης
5 τυγχάνουσιν.

Ἄνθρωπῳ μὲν οὖν ἥδη ἕως συμβούλου χρησάμενος μετενόησεν, οὐ μέντοι νόμῳ. Τοσούτῳ δὲ τῶν τειχῶν ἧ πόλεσι
 χρησιμώτερός ἐστιν, ὥς τε ἀτείχισι μὲν πολλὰ τῶν πόλεων ὀφθαλμοῖσιν, νόμου δὲ χωρὶς οὐκ ἔστιν οὐδεμίαν οἰκεῖσθαι πόλιν.
 Οὐ μόνον δὲ συμφέρει τοῖς θνητοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς. Ὁ
 τῶν αἰώνιων οὐδὲν ἂν παραβαίη τῶτον. Ὅθεν οἶμαι καὶ βασιλεὺς εἰκότως ἀνθρώπων καὶ θεῶν κέκληται, τῷ μὲν βίαν
 2
 10 κατ'αλύων, τῷ δὲ ὑβρίν καθαίρων, τῷ δὲ ἄνοιαν σωφρογίζων, τῷ δὲ κακίαν κολλάζων, ἰδίᾳ δὲ καὶ κρινῇ πάντας τὰς
 δεομένους ὠφελῶν, τοῖς μὲν ἀδικουμένοις βοηθῶν, τοῖς δὲ ὑπορχόμενοις ὡς υἱὸς μισθῶν τὸ δέον.

Ὅταν γάρ τις συμβάντος ἕνους αὐτοῦ δυσκόλῃ πρᾶγματος ζητῇ τὸ συμφέρον, οὐδὲν οἶμαι δεῖ φίλους παρακαλεῖν οὐδὲ συγγενεῖς, ἀλλὰ ἐλθόντα πρὸς τὰς νόμους πωθάνεσθαι. Καὶ οὐκ ἔστιν ἀνόητος ὁ ἐλπίσας ὅτι ἀπὸ τῆς φαντασίας καὶ τῆς ἐπιθυμίας τῶν ἀνθρώπων ἀντιτάσσεται τὸ ἀντικείμενον ἐκείνῳ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντικείμενον ἐκείνῳ ἀντιτάσσεται τὸ ἀντικείμενον ἐκείνῳ.

15 Καὶ μὲν τοσούτω γε τῆς πρὸς τῶν θεῶν μαντείας ὥφελιμώτερός ἐστι

Ἄρχων δὲ ἀπάντων καὶ κύριος ὢν χωρὶς ὀπλων καὶ βίας κρατεῖ τοῦναντίον γὰρ αὐτὸς καταλύει τὴν βίαν· ἀλλὰ
μετὰ πειθῆς καὶ βελομένων πωροῖσιν. Πείσας γὰρ πρῶτον καὶ **3** δο
αὐτὸ λαμβάνει. Τηλικαύτως δὲ ἔχει δύναμιν ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς οὗτός ἐστιν ὁ βοηθῶν. Τοῖς γὰρ ἱεροσύλῳ καὶ τὰς
20 παραβαίνοντας τὴν πρὸς αὐτὸς εὐσέβειαν καλεῖται. Καὶ μὴν αὐτὸν γε οὐδὲ εἰς οἶός τ' ἐστιν ἀδίκησαι. Τῶν γὰρ
παραβαγόντων τῷ νόμον ἕκαστος οὐκ ἐκείνῳ, ἀλλ' ἐαυτῷ βλάπτει.

Τοσαύτης δὲ δικαιοσύνης καὶ Φιλανθρωπίας μεστός ἐστιν, ὥστε
γένει πασηκόντων καὶ τοῖς ἀδικουμένοις ἡ χυρότης τῆς αὐτῶν ἐκείνων ὁ ὀμής καὶ ἁπατάσιν
24 ὁ νόμος πᾶσιν ὧν ἂν εὐαγγελήσωσιν ἑτέρας ἐκτίνει τὰς χάριτας, **4** καὶ